

El triangle de les Bermudes

Les convocatòries electorals de l'últim any han dibuixat canvis molt significatius en els paisatges polítics espanyol i català. Per això han proliferat els intents de posar al dia el panorama dels partits i coalicions, i els seus vincles i contradiccions. Inevitablement, la perspectiva electoral ha estat la predominant i ha condicionat tots els assajos d'interpretació. I aquest decantament electoral s'ha vist encara reforçat per la publicació regular d'enquestes i sondejos, i per les anàlisis posteriors a cada resultat electoral.

Així, el temps i la mirada electoral –i el curt termini– han anat ocupant tota l'atenció política mediàtica. I l'han conduït cap a una actualitat més aviat anecdòtica, amaniada amb comentaris i declaracions de poca volada, plena d'acusacions i cops d'efecte retòrics. Els debats de fons s'han volatilitzat, i ens han deixat davant d'un espectacle polític més aviat mediocre. La comparació entre propostes ha cedit tot el protagonisme a la personalització postissa buscada pels assessors dels líders. I la mesura de la qualitat dels lideratges s'ha fixat més en les formes –“Ho està fent bé...”, “Parla només per activar els seus...”, “Quan l'interpel·len queda en evidència...”, “És d'un nivell just, no té gruix...”, “És molt hàbil en el combat dialèctic...”, “És aplicada, però de discurs pla i gens original...”– que no pas en la qualitat, el realisme, el rigor, la radicalitat, la voluntat transformadora o la viabilitat

política i econòmica dels projectes formulats.

D'aquesta manera, la fina i acolorida superfície de l'actualitat política ha anat cobrint fins a fer opaca una realitat política molt més de fons, decisiva i interessant. Més durable. Allunyada de les campanyes de màrqueting i del tacticisme teatral de tantes iniciatives parlamentàries. Aliena a les vicissituds i actuacions dels i les líders. ¿Com es reflecteixen en el sistema polític i en els comportaments electorals fenòmens com la llarga i profunda crisi econòmica, els seus efectes en l'estructura social i en les formes de la vida quotidiana dels sectors populars, la crisi del model polític –i d'estat– heretat de la Transició, la nova hegemonia independentista dins del catalanisme, la crisi política i intel·lectual de la socialdemocràcia...?

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

En relació a la situació catalana actual han proliferat els esbossos de mapes amb voluntat de transcendir la conjuntura i indicar quin és el joc d'espais polítics que queda després de l'acceleració del 2012. La lògica preocupació pels resultats immediats de la reparació a fons –xassís i motor– de CDC

i la reubicació consegüent del seu espai han actuat com un estímul afegit d'urgència. Però les incerteses al voltant de CDC han condicionat també les característiques de la nova cartografia proposada. Allà on abans hi havia els quatre espais delimitats pels eixos social (dreta/esquerra) i nacional (espanyolisme/catalanisme) ara s'hi vol dibuixar un escenari triangular. Amb un espai espanyolista conservador, un d'espanyolista progressista, i un únic, amplíssim, espai catalanista

independentista que inclouria un ampli espectre, des d'un centredreta moderat fins a un esquerranisme radical.

En alguna versió, tot i la rigidesa geomètrica del dibuix, s'incorpora una lleugera mobilitat a algunes sigles i es proporciona dinamisme al conjunt. Però no hi ha la perspectiva de la fondària. La tercera dimensió. Els fonaments. El mapa pla no incorpora ni reflecteix la composició social de cadascun d'aquests hipotètics espais polítics. Ni els seus gruixos. I dissol les diferències socials, polítiques i ideològiques que conté l'independentisme. Les fa desaparèixer com a factor principal. Aquestes diferències hi són i no han d'incomodar ningú. L'independentisme és més fort com més transversal es reconeix i es mostra. La seva unitat no és de renúncies sinó d'agregacions. I en el seu interior hi ha complexitat i unes correlacions de forces que es van reajustant. D'elles en dependrà en bona mesura el caràcter de la República en l'etapa fundacional.

Per poder proclamar la República Catalana caldrà acumular molta força política i social. Al Parlament i al carrer. Caldrà fer valer la renovada doble majoria, sobiranista i d'esquerres. Per posar en marxa l'estat propi, l'independentisme més estricte, militant i convençut necessitarà el suport de tots els altres demòcrates partidaris d'un canvi social profund. I aquests han de saber que la millor oportunitat de realitzar les transformacions socials que busquen és comprometre's en la construcció del nou estat i comptar amb el suport de tot l'independentisme defensor de la llibertat, el progrés i la justícia social. El compromís transformador és i serà la clau de la majoria. Proclamar la República Catalana és i serà la palanca del canvi social.

Es vol dibuixar un escenari polític que dissol les diferències socials, polítiques i ideològiques que conté l'independentisme

